

NIK skontrolował działalność samorządowych instytucji kultury w województwie lubelskim i sprawdził czy prowadzona była ona w sposób prawidłowy i gospodarny.

Kontrolą objęto lata 2019-2022 (do 30 września) w czterech samorządowych instytucjach kultury, tj. trzy instytucje, dla których organizatorem jest Samorząd Województwa Lubelskiego (Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie, Teatr Muzyczny w Lublinie i Ośrodek Praktyk Teatralnych w Gardzienicach) oraz jedną prowadzoną przez Miasto Lublin (Centrum Kultury w Lublinie).

Organizacja instytucji kultury

Organizacja instytucji kultury umożliwiała prawidłową realizację ich zadań, zarówno pod względem warunków lokalowych, wyposażenia, jak i zatrudnienia pracowników na umowy o pracę i cywilnoprawne. W trakcie trwania pandemii COVID-19 zapewniono udział publiczności w widowiskach zgodnie z wprowadzonymi ograniczeniami oraz umożliwiono pracownikom wykonywanie obowiązków służbowych poza miejscem zatrudnienia.

W dwóch jednostkach (w Centrum Kultury w Lublinie i w Ośrodku Praktyk Teatralnych w Gardzienicach) stwierdzono jednak nierzetelne prowadzenie ewidencji czasu pracy pracowników, co uniemożliwiło ustalenie, czy wykonywane przez nich za dodatkowym wynagrodzeniem zadania zlecone realizowane były poza godzinami pracy. Ponadto w Centrum Kultury błędnie wyliczono zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych. W Teatrze Muzycznym udzielono pełnomocnictwa głównej księgowej wykraczającego poza zakres kompetencji głównego księgowego określony w ustawie o finansach publicznych oraz nie opublikowano niektórych ogłoszeń o przeprowadzonych naborach, pomimo takiego wymogu określonego w przepisach wewnętrznych. W Teatrze Osterwy nierzetelnie prowadzono ewidencję środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, a inwentaryzacją nie objęto pełnego majątku Teatru. To zaś uniemożliwiło ustalenie wiarygodnej wartości tego majątku i skutkowało zaniżeniem wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w sprawozdaniu finansowym za 2021 r. co najmniej o 31 tys. zł.

Realizacja zadań statutowych

Kontrolowane jednostki prawidłowo realizowały zadania statutowe oraz dostosowały ofertę do różnych grup odbiorców. W latach 2019-2021 liczba przedstawień i wydarzeń artystycznych, z powodu ograniczeń wynikających z pandemii COVID-19, zmniejszyła się średnio o jedną trzecią. Instytucje zwiększały jednak zakres swojej działalności, zarówno pod względem różnorodności oferty, jak i obszaru faktycznego działania, prezentując swoją twórczość m.in. na scenach współorganizatorów oraz w formie online, zlecając lub współorganizując wydarzenia kulturalne z innymi podmiotami, w tym organizacjami pozarządowymi (fundacjami, stowarzyszeniami).

Znacznie zwiększyła się liczba i wartość umów zawartych z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań programowych Centrum Kultury (z 19 na kwotę 247 tys. zł w 2019 r. do 29 na kwotę 610 tys. zł w 2021 r.), przy czym zawierano je m.in. z fundacjami utworzonymi przez pracowników Centrum.

W zawieranych z organizacjami umowach nie zabezpieczono należycie interesów Centrum Kultury, ograniczając jego rolę do przekazania środków finansowych, promocji projektu i przyjęcia sprawozdania.

Gospodarowanie środkami finansowymi

W 2021 r. przychody kontrolowanych instytucji kultury wyniosły ogółem 40 150,5 tys. zł i były o 3% większe niż w 2019 r. Koszty działalności wyniosły 40 163,1 tys. zł i były o 1% wyższe niż w 2019 r. W

każdym roku badanego okresu Centrum Kultury i Ośrodek Praktyk Teatralnych osiągnęły dodatnie wyniki finansowe, strata wystąpiła w 2019 r. w Teatrze Muzycznym (867 tys. zł) i w 2021 r. w Teatrze im. J. Osterwy (210 tys. zł).

Jak czytamy - głównym źródłem przychodów kontrolowanych jednostek były dotacje od organizatorów i innych podmiotów (stanowiły ok. 80-85% przychodów ogółem). Niewielkie znaczenie miały wpływy z działalności artystycznej, wynosiły od 2% do 9% przychodów kontrolowanych jednostek w latach 2019-2022 (do 30 września). Zmniejszenie przychodów z działalności artystycznej w 2020 r. (ogółem o ponad 70%) i w 2021 r. (o ponad 50%) w porównaniu do 2019 r. związane było z ograniczeniami wprowadzonymi w związku z pandemią COVID-19.

W Centrum Kultury udzielono zamówienia publicznego na wykonanie aktualizacji dokumentacji projektowej z naruszeniem ustawy Prawo zamówień publicznych (214,1 tys. zł), natomiast w Teatrze im. J. Osterwy zamówienia na zakup sprzętu komputerowego i do publikacji przedstawień w telewizji i Internecie (240,6 tys. zł) udzielono niezgodnie z procedurami wewnętrznymi, w ostatnim dniu roku, co uzasadniano koniecznością wydatkowania środków przyznaných z Funduszu Wsparcia Kultury.

Stwierdzono niegospodarne wydatkowanie środków finansowych. Wszystkie kontrolowane instytucje kultury nie starały się skutecznie ograniczać kosztów ponoszonych na usługi dystrybucji energii elektrycznej, poprzez dostosowanie mocy umownej do faktycznych potrzeb, dobór odpowiedniej wielostrefowej grupy taryfowej i zmniejszenie opłat za ponadumowny pobór energii biernej poprzez montaż układów do kompensacji energii biernej. Potencjalne oszczędności mogłyby wynieść ogółem 301,4 tys. zł.

W dwóch jednostkach nieterminowo przekazano sprawozdania w zakresie operacji finansowych (Rb-N i Rb-Z), co stanowiło naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Gospodarowanie nieruchomościami

Instytucje kultury prowadziły działalność w nieruchomościach stanowiących ich własność bądź użyczonych przez organizatora. Stwierdzono nieprawidłowości przy wymaganych przeglądach i prowadzeniu ksiąg obiektów budowlanych.

Instytucje kultury wynajmowały zbędne lokale, jednak nie zawsze działalność ta była uzasadniona pod względem ekonomicznym. W Centrum Kultury i w Teatrze Muzycznym nierzetelnie sporządzano deklaracje na podatek od nieruchomości.

W wystąpieniach pokontrolnych sformułowano ogółem 57 wniosków pokontrolnych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. We wszystkich kontrolowanych jednostkach stwierdzono nieprawidłowości stanowiące naruszenie dyscypliny finansów publicznych i/lub naruszenia przepisów zagrożonych innymi sankcjami.

Skierowano dwa zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, natomiast pozostałe cztery zawiadomienia (w tym: jedno o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, jedno o popełnieniu przestępstwa karno-skarbowego oraz dwa o naruszeniu przepisów prawa budowlanego) są w trakcie przygotowania.

Więcej informacji na stronie www.nik.gov.pl

Kulejąca dyscyplina finansów publicznych

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 29, czerwiec 2023 12:59

Katarzyna Sekuła

Odsłony: 728

Źródło: NIK